Αποφασίζοντας, προκειμένου να επιτευχθεί διαφάνεια, αποτελεσματικότητα, καθώς και για να ενθαρρυνθούν οι εξαγωγείς να αυξήσουν τις τιμές τους, να θεσπίσει μεταβλητό δασμό υπολογιζόμενο με βάση τη διαφορά μεταξύ της καθαρής τιμής μονάδας του προϊόντος « ελεύθερο στα σύνορα » και μιας κατωτάτης τιμής και θεωρώντας αναγκαίο να στηρίξει, ανάλογα με τους εισαγωγείς που είναι συνδεδεμένοι με έναν εξαγωγέα, τον υπολογισμό του ενδεχομένου δασμού αντιντάμπινγκ στη δασμολογητέα αξία των εισαχθέντων εμπορευμάτων καθοριζόμενη, κατά το άρθρο 6 του κανονισμού 1224/80, βάσει της τιμής πωλήσεως προς τον πρώτο αγοραστή που δεν είναι συνδεδεμένος με τον εξαγωγέα, το Συμβούλιο δεν υπερέβη τα όρια της εξουσίας του εκτιμήσεως. Πράγματι, αφενός μεν, ο μεταβλητός δασμός είναι, γενικώς, ευνοϊκότερος για τους οικείους επιχειρηματίες, λόγω του ότι καθιστά δυνατή την αποφυγή κάθε καταβολής δασμών αντιντάμπινγκ υπό την προϋπόθεση ότι οι εισαγωγές πραγματοποιούνται σε τιμές άνω της ορισθείσας κατωτάτης τιμής, αφετέρου δε, έναντι των συναλλαγών μεταξύ επιχειρηματιών που συνδέονται μεταξύ τους, και όσον αφορά τον καθορισμό της τιμής μονάδας του προϊόντος « ελύθερο στα σύνορα », εμφανίζονται οι ίδιες αβεβαιότητες όπως αυτές που ύφίστανται, ως προς τον υπολογισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ, όσον αφορά την πραγματική τιμή εξαγωγής που καταβάλλεται ή πρέπει να καταβληθεί από τον εισαγωγέα που είναι συνδεδεμένος με τον εξαγωγέα.

10. Η νομιμότητα του κανονισμού περί οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ και οριστικής εισπράξεως του προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ δεν επηρεάζεται από ενδεχόμενη ακυρότητα του κανονισμού περί θεσπίσεως προσωρινού δασμού παρά μόνο καθόσον επηρεάζεται ο μεν από τον δε.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-305/86 και C-160/87 *

I — Τα περιστατικά

Τον Οκτώβριο του 1985, το Groupement des industries de matérieles d'équipement électrique et de l'électronique industrielle associée (εφεξής: Gimelec), υποστηριζόμενο από τέσσερις άλλες εθνικές ενώσεις ηλεκτρονικής, υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση επανεξετάσεως ορισμένων μέτρων αντιντάμπινγκ, σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2176/84, του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1984, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 201, σ. 1). Η αίτηση αυτή αφορούσε την επανεξέταση των αποφάσεων περί αποδοχής των δεσμεύσεων ως προς τις τιμές που ανέλαβαν οι οικείοι εξαγωγείς στο πλαίσιο μιας προηγούμενης διαδικασίας αντιντάμπινγκ που αφορούσε τις εξαγωγές τυποποιημένων πολυφασικών ηλεκτρικών κινητήρων ισχύος πλέον των 0,75 έως και 75 κιλοβάτ (εφεξής: ηλεκτρικοί κινητήρες), καταγωγής Βουλγαρίας, Πολωνίας,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Ρουμανίας και Τσεχοσλοβακίας [κανονισμός (ΕΟΚ) 2075/82 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουλίου 1982 (ΕΕ L 220, σ. 36)], Ουγγαρίας [κανονισμός (ΕΟΚ) 724/82 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1982 (ΕΕ L 85, σ. 9)] και Σοβιετικής Ενώσεως [απόφαση 84/189/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 2ας Απριλίου 1984 (ΕΕ L 95, σ. 28)].

Κατόπιν της αιτήσεως επανεξετάσεως, η Επιτροπή δημοσίευσε, τον Νοέμβριο 1985, ανακοίνωση περί εκ νέου κινήσεως της διαδικασίας αντιντάμπινγκ σχετικά με τις εισαγωγές ηλεκτρικών κινητήρων που κατάγονται από τις προαναφερθείσες χώρες (ΕΕ C 305, σ. 2) και άρχισε τη διεξαγωγή έρευνας.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 1986, το Συμβούλιο, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3018/86, κατάργησε τον κανονισμό του 2075/82 περί αποδοχής των υποχρεώσεων που ανέλαβαν οι εξαγωγείς της Βουλγαρίας, Πολωνίας, Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και Τσεχοσλοβακίας (ΕΕ L 280, σ. 66). Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3019/86, της ίδιας ημερομηνίας, η Επιτροπή κατάργησε τον κανονισμό της 724/82, καθώς και την απόφασή της 84/189 για την αποδοχή των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί αντίστοιχα από τους εξαγωγείς της Ουγγαρίας και της Σοβιετικής Ένωσης και θέσπισε προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Βουλγαρίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας, Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Τσεχοσλοβακίας και Σοβιετικής Ένωσης (ΕΕ L 280, σ. 68). Ως προς τις εισαγωγές που προέρχονται από χώρες των οποίων οι οικονομίες δεν είναι του τύπου της οικονομίας της αγοράς, η κανονική τιμή καθορίζεται βάσει των τιμών που εφαρμόζονται στη σουηδική αγορά. Δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, το ύψος του δασμού αντιντάμπινγκ ισοδυναμεί, για κάθε τύπο κινητήρα, με τη διαφορά μεταξύ της τιμής στην οποία μεταπωλείται το εισαγόμενο προϊόν για πρώτη φορά σε ανεξάρτητο αγοραστή και της ελάχιστης τιμής που αναφέρεται στο παράρτημα Β του κανονισμού.

Η ισχύς του προσωρινού δασμού παρατάθηκε για δύο μήνες με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 254/87 του Συμβουλίου, της 26ης Ιανουαρίου 1987 (ΕΕ L 26, σ. 1).

Κατόπιν αιτήσεως των προαναφερθεισών ενώσεων κοινοτικών παραγωγών, η Επιτροπή επεξέτεινε, τον Νοέμβριο 1986, τη διαδικασία αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Γιουγκοσλαβίας (ΕΕ C 282, σ. 2).

Στις 23 Μαρτίου 1987, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 864/87 για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Βουλγαρίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας, Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Τσεχοσλοβακίας και Σοβιετικής Ένωσης, και για την οριστική είσπραξη των ποσών που έχουν κατατεθεί ως εγγύηση μέσω του προσωρινού δασμού (ΕΕ L 83, σ. 1). Η κανονική αξία των εν λόγω εισαγωγών καθορίστηκε βάσει του σταθμισμένου μέσου όρου των εγχωρίων τιμών πωλήσεως των Γιουγκοσλάβων παραγωγών. Όσον αφορά τις τιμές εξαγωγής, στην ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού εκτίθεται ότι ελήφθησαν υπόψη «οι τιμές που έχουν πράγματι πληρωθεί ή που πρέπει να πληρωθούν κατά την εξαγωγή προς κάθε μία από τις κυριότερες αγορές της Κοινότητας» και ότι «τούτο συνέβη επίσης ακόμη και για τους συνδεδεμένους εισαγωγείς, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η σύγκριση μεταξύ της κανονικής αξίας και των τιμών μεταφοράς έδειχναν περιθώρια ντάμπινγκ τέτοια ώστε και μια ανακατασκευή των τιμών κατά την εξαγωγή δεν μπορούσε να επηρεάσει το επίπεδο του μέτρου

που ελήφθη τελικά ». Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, το ύψος του δασμού αντιντάμπινγκ αντιστοιχεί, για κάθε τύπο κινητήρα, στη διαφορά μεταξύ της καθαρής τιμής μονάδας, με το προϊόν ελεύθερο στα σύνορα της Κοινότητας, μη εκτελωνισμένο, και της ελάχιστης τιμής που αναφέρεται στο παράρτημα του κανονισμού. Στην περίπτωση συνδεδεμένων εισαγωγέων, η καθαρή τιμή μονάδας του προϊόντος « ελεύθερο στα σύνορα » της Κοινότητας αντιστοιχεί, δυνάμει της παραγράφου 4 της εν λόγω διατάξεως, προς τη δασμολογητέα αξία, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1224/80 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 1980, περί της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 218). Διαφορετικά, η τιμή αυτή αντιστοιχεί προς τη δασμολογητέα αξία όπως καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού.

Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Δεκεμβρίου 1986, η εταιρία γερμανικού δικαίου Neotype Techmashexport GmbH (εφεξής: Neotype) της οποίας μέτοχος είναι η σοβιετική εταιρία εξαγωγών ηλεκτρικών κινητήρων Energomachexport, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή ακυρώσεως του προαναφερθέντος κανονισμού 3019/86 της Επιτροπής για την επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως καθώς και άλλων χωρών της Ανατολικής Ευρώπης (υπόθεση C-305/86).

Με Διάταξη της 8ης Μαΐου 1987, το Δικαστήριο επέτρεψε στον Gimelec να παρέμβει στην υπόθεση C-305/86 υπέρ της καθής.

Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου την 1η Ιουνίου 1987, η Neotype άσκησε, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή ακυρώσεως του προαναφερθέντος κανονισμού 864/87 του Συμβουλίου, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Βουλγαρίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας, Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Τσεχοσλοβακίας και Σοβιετικής Ενώσεως, και για την οριστική είσπραξη των ποσών που έχουν κατατεθεί ως εγγύηση μέσω του προσωρινού δασμού (υπόθεση C-160/87).

Με Διατάξεις της 30ής Σεπτεμβρίου και 15ης Οκτωβρίου 1987, το Δικαστήριο επέτρεψε αντίστοιχα στον Gimelec και την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να παρέμβουν στην υπόθεση C-160/87 υπέρ του καθού.

Με Διάταξη της 11ης Νοεμβρίου 1987, το Δικαστήριο συνένωσε τις υποθέσεις 305/86 και 160/87 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και την έκδοση κοινής αποφάσεως και επιφυλάχθηκε να αποφασίσει επί της ενστάσεως απαραδέκτου που προέβαλε ο Gimelec κατά την κατ' ουσία εξέταση της υποθέσεως C-305/86.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να αναθέσει την εκδίκαση της υποθέσεως στο πέμπτο τμήμα και να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

1. *Στην υπόθεση C-305/86*

Η *Neotype* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει το άρθρο 2 του κανονισμού 3019/86 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 1986, καθόσον αφορά την εισαγωγή από την προσφεύγουσα των ηλε-

κτρικών κινητήρων καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Ο παρεμβαίνων *Gimelec* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη,

— επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

2. *Στην υπόθεση C-160/87*

Η *Neotype* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει το άρθρο 1 του κανονισμού 864/87 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 1987, καθόσον αφορά την εισαγωγή από την προσφεύγουσα ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως,

— να ακυρώσει το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού, καθόσον αφορά εισαγωγές εμπορευμάτων καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως και οριστική είσπραξη ποσών που έχουν κατατεθεί ως εγγύηση από την προσφεύγουσα,

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

Το *Συμβούλιο*, υποστηριζόμενο από τον *Gimelec* και την *Επιτροπή*, ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

III — Λόγοι και επιχειρήματα των διαδίκων

Δεδομένου ότι οι λόγοι και τα επιχειρήματα είναι εν μέρει πανομοιότυπα και στις δύο υποθέσεις, η υπόθεση C-305/86 αναφέρεται μόνο καθόσον οι λόγοι και τα επιχειρήματα είναι διαφορετικά από ό,τι στην υπόθεση C-160/87.

1. *Επί του παραδεκτού*

α) *Στην υπόθεση 305/86*

Η *Επιτροπή* διατυπώνει αμφιβολίες ως προς το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας σε σχέση με τον κανονισμό 3019/86 της Επιτροπής (εφεξής: προσωρινός κανονισμός). Ο κανονισμός 864/87 του Συμβουλίου (εφεξής: οριστικός κανονισμός) αντικατέστησε τον προσωρινό κανονισμό, ο οποίος επομένως δεν παράγει άμεσα έννομα αποτελέσματα και δεν έχει πλέον αυτοτελή κανονιστική ισχύ μετά την οριστική είσπραξη των προσωρινών δασμών δυνάμει του οριστικού κανονισμού. Το ζήτημα αν, και κατά πόσο, ο προσωρινός κανονισμός μπορεί να παραγάγει αποτελέσματα για να είναι δυνατή η είσπραξη των προσωρικών δασμών μπορεί να εξετασθεί παρεμπιπτόντως κατά τη διαδικασία στην υπόθεση C-160/87 σχετικά με τον οριστικό κανονισμό (βλέπε το άρθρο 184 της Συνθήκης ΕΟΚ).

Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεσμεύεται από τη νομική κρίση που θα εκφέρει το Δικαστήριο στην τελευταία αυτή υπόθεση, είναι επίσης αμφίβολο αν υφίσταται, εν προκειμένω, έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας ενόψει του κινδύνου επαναλήψεων. Σε αντίθεση προς τις αποφάσεις στις οποίες αναφέρεται η προσφεύγουσα (74/81, Flender, Συλλογή 1982, σ. 395, και 92/78, Simmenthal, Συλλογή 1979, σ. 777) με τις οποίες κρίθηκε οριστικά το εν λόγω ζήτημα, ο προσωρινός κανονισμός αντικαταστάθηκε από τον οριστικό κανονισμό.

Η προσφεύγουσα δεν παρέσχε, εξάλλου, στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι ο προσωρινός κανονισμός μπορούσε να έχει ως προς αυτήν δυσμενείς συνέπειες πέραν της εισπράξεως ως δασμού, με τον οριστικό κανονισμό, των ποσών που είχαν κατατεθεί ως εγγύηση. Συνέπειες αυτού του είδους πρέπει, ενδεχομένως, να εκτίθενται και να αποτελούν το αντικείμενο συζητήσεως στο πλαίσιο ξεχωριστής διαδικασίας βάσει του άρθρου 215 της Συνθήκης.

Όσον αφορά τον σύνδεσμο μεταξύ του καθορισμού προσωρινού δασμού και της οριστικής του εισπράξεως, η Επιτροπή θεωρεί ότι το αποφασιστικό ζήτημα συνίσταται στο αν ορισμένα λάθη της, τα οποία — αυτά καθεαυτά — είχαν ως συνέπεια την ακύρωση ενός κανονισμού με τον οποίο καθορίστηκε προσωρινός δασμός, μπορούν να διορθωθούν με τις μεταγενέστερες διαπιστώσεις που κάνει το Συμβούλιο με τον κανονισμό περί οριστικής εισπράξεως του προσωρινού δασμού.

Στην αλληλουχία αυτή, η Επιτροπή προβάλλει ότι, ακόμη και αν όφειλε να καθορίσει τα στοιχεία του ντάμπινγκ σύμφωνα με τον κανονισμό 2176/84, οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες πρέπει να γίνεται η εξακρίβωση των περιστατικών είναι λιγότερο αυστηρές για την επιβολή προσωρινού δασμού, η δε εκτίμηση των περιστατικών μπορεί να έχει, σε μια πρώτη φάση, διαφορετικό αποτέλεσμα από αυτό που θα προέκυπτε κατά την οριστική εξακρίβωση των περιστατικών. Μόνο εφόσον οι νομικές αρχές που συνάγονται από τον κανονισμό 2176/84 δεν θα επέτρεπαν, βάσει των προσωρινών ερευνών, το συμπέρασμα περί υπάρξεως πρακτικής ντάμπινγκ και ζημίας, ο προσωρινός κανονισμός θα μπορούσε να έχει ελάττωμα που να επιφέρει την ακυρότητά του και να εμποδίζει την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού.

Όσον αφορά τους διαδικαστικούς κανόνες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παραβίαση της αρχής των δικαιωμάτων της άμυνας δεν ασκεί γενικά επιρροή στην είσπραξη του προσωρινού δασμού, όταν το ζήτημα διευθετείται — π. χ. εάν ληφθούν μεταγενέστερα υπόψη τα επιχειρήματα του ενδιαφερομένου μέρους — κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας μεταξύ του καθορισμού του προσωρινού δασμού και της οριστικής του εισπράξεως (βλέπε την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση Hoffmann-La Roche, 85/76, Slg. 1979, σσ. 461, 510 έως 513). Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα λόγο που να υπερβαίνει το πλαίσιο του παρεμπίπτοντος ελέγχου του προσωρινού κανονισμού στην υπόθεση C-160/87, δεν είναι πλέον αναγκαία η συνέχιση της διαδικασίας στην υπόθεση 305/86 και, επομένως, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί της υποθέσεως αυτής.

Στις παρατηρήσεις του, ο παρεμβαίνων *Gimelec* προβάλλει ένσταση απαραδέκτου αντλούμενη από το γεγονός ότι η θέσπιση προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ εμφανίζει όλα τα χαρακτηριστικά ενός προσωρινού μέτρου και, επομένως, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης. Επιπλέον, η ενδεχόμενη ακύρωση του κανονισμού 3019/86 της Επιτροπής περί θεσπίσεως προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ δεν προδικάζει κατά τίποτε το κύρος του κανονισμού 864/87 του Συμβουλίου για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ και την ορι-

στική είσπραξη των ποσών που έχουν κατατεθεί ως εγγύηση μέσω του προσωρινού δασμού.

Η *προσφείγουσα* θεωρεί ότι ο κανονισμός περί θεσπίσεως προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ, για τον οποίο υποχρεώθηκε να παράσχει αντίστοιχη εγγύηση, συνιστά μέτρο που παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα που θίγουν τα συμφέροντά της και κατά του οποίου παρέχεται προσφυγή ακυρώσεως. Ο προσωρινός κανονισμός δεν έχει καταστεί άνευ αντικειμένου κατόπιν της θεσπίσεως του οριστικού κανονισμού, επειδή η είσπραξη προϋποθέτει ότι τα εισπραχθέντα ποσά έπρεπε να έχουν καταβληθεί ως εγγύηση για τον προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ. Στην περίπτωση κατά την οποία ο προσωρινός κανονισμός είναι άκυρος, η είσπραξη των ποσών αυτών συνεπάγεται ένα αθέμιτο αναδρομικό αποτέλεσμα, αντίθετο προς το άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 2176/84.

Επιπλέον, η προσφεύγουσα έχει συμφέρον να διαπιστωθεί ο παράνομος χαρακτήρας του προσωρινού δασμού συνεπεία του γεγονότος ότι υπέστη όχι αμελητέα ζημία και ότι εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος επαναλήψεως (βλέπε τις αποφάσεις Flender, 74/81, και Simmenthal, 92/78, προαναφερθείσες). Δεδομένου ότι είχαν ήδη επιβληθεί δασμοί αντιντάμπινγκ σχετικά με ηλεκτρικούς κινητήρες καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως, κατά τις προηγούμενες διαδικασίες, μόνο η ακύρωση του προσωρινού κανονισμού μπορεί να εξαλείψει τον κίνδυνο να κάνει εκ νέου η Επιτροπή τα λάθη που της προσάπτονται εν προκειμένω.

Στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί ότι η άποψη της Επιτροπής είναι ορθή, θα εξουδετερωθεί η ενέργεια του άρθρου 173 της Συνθήκης ως προς τους προσωρινούς δασμούς αντιντάμπινγκ. Αν, εξάλλου, δεν ετίθετο ζήτημα αναστολής εκτελέσεως μέσω προσωρινών μέτρων, για τον λόγο ότι τα έξοδα συστάσεως ασφαλείας δεν αποτελούν βαριά και ανεπανόρθωτη ζημία, και αν αυτές οι ίδιες οι προσφυγές καθίσταντο όσονούπω άνευ αντικειμένου, οι πράξεις της Επιτροπής στον τομέα αυτό θα διέφευγαν κάθε έλεγχο του Δικαστηρίου.

β) *Στην υπόθεση 160/87*

Ο παρεμβαίνων *Gimelec* διατυπώνει αμφιβολίες ως προς το παραδεκτό των λόγων που προβάλλει η Neotype ως προς τις διαπιστώσεις σχετικά με την ύπαρξη πρακτικής ντάμπινγκ. Οι διαπιστώσεις αυτές δεν αφορούν άμεσα την προσφεύγουσα, δεδομένου ότι εν προκειμένω η ύπαρξη του ντάμπινγκ διαπιστώθηκε βάσει των τιμών εισαγωγής των οικείων εξαγωγέων και όχι βάσει των τιμών μεταπωλήσεως που εφάρμοσαν οι εισαγωγείς (βλέπε την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1984, Allied Corporation, 239/82 και 275/82, Συλλογή 1984, σ. 1005).

2. *Επί της ουσίας*

α) *Στην υπόθεση 305/86*

i) Πληροφόρηση της προσφεύγουσας

Η *προσφείγουσα* προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν την ειδοποίησε για την εκ νέου κίνηση της διαδικασίας αντιντάμπινγκ παρά μόνο μετά από εννέα μήνες, δηλαδή 34 ημέρες πριν από την θέσπιση του προσωρινού δασμού, και ότι θέσπισε τον κανονισμό αυτό σε μία ημερομηνία κατά την οποία οι παρατηρήσεις της προσφεύγουσας, οι οποίες είχαν υποβληθεί εμπροθέσμως, δεν μπορούσαν να έχουν ήδη εξετασθεί. Μία τέτοια μέθοδος συνιστά

παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β), του κανονισμού 2176/84 κατά το οποίο η Επιτροπή οφείλει να ειδοποιεί τους εισαγωγείς που γνωρίζει ότι είναι ενδιαφερόμενοι. Η δημοσίευση μιας ανακοινώσεως στην Επίσημη Εφημερίδα δεν την απαλλάσσει από την υποχρέωση αυτή. Η Επιτροπή γνώριζε ότι η προσφεύγουσα είχε την ιδιότητα του ενδιαφερομένου εισαγωγέα, δεδομένου ότι οι προηγούμενες διαδικασίες αντιντάμπινγκ την αφορούσαν και είχε μάλιστα αναφερθεί ονομαστικά στον κανονισμό 2075/82 του Συμβουλίου, που προαναφέρθηκε.

Επιπλέον, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή των δικαιωμάτων της υπερασπίσεως. Μόνο όταν πληροφορηθεί για την (εκ νέου) κίνηση της διαδικασίας, μπορεί το ενδιαφερόμενο μέρος να προβάλει και ασκήσει επωφελώς τα δικαιώματα που διαθέτει δυνάμει των διαδικαστικών κανόνων. Η προσφεύγουσα αμφισβητεί, εν προκειμένω, ότι πληροφορήθηκε την εκ νέου κίνηση της παρούσας διαδικασίας από τον σοβιετικό εξαγωγέα Energomachexport.

Η προσφεύγουσα αναφέρεται επίσης στην παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, λόγω του ότι η Επιτροπή δεν έθεσε την αίτηση επανεξετάσεως, στην οποία στηρίχθηκε η εκ νέου κίνηση της διαδικασίας αντιντάμπινγκ, στη διάθεση της προσφεύγουσας, όπως έκανε με όλους τους άλλους ενδιαφερομένους εισαγωγείς, χωρίς καν αυτοί να το ζητήσουν. Αν η προσφεύγουσα είχε λάβει εγκαίρως ένα αντίγραφο αυτής της αιτήσεως, θα μπορούσε να λάβει θέση κατά τρόπο πολύ πιο συγκεκριμένο και πιο ουσιαστικό από ό,τι βάσει της ανακοινώσεως περί εκ νέου κινήσεως της διαδικασίας που της διαβιβάστηκε.

Η *Επιτροπή* απαντά ότι γνωστοποίησε την εκ νέου κίνηση της διαδικασίας αντιντάμπινγκ μέσω δημοσιεύσεως στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Επομένως, όλοι οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί, εξαγωγείς και εισαγωγείς έλαβαν γνώση περί αυτού, καθώς και του ενδεχομένου της θεσπίσεως προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ. Κατά συνέπεια, είχαν τη δυνατότητα να παράσχουν όλες τις χρήσιμες πληροφορίες στην Επιτροπή.

Η προσφεύγουσα δεν περιελαμβάνετο στους « εισαγωγείς που γνωρίζει ότι είναι ενδιαφερόμενοι » κατά την έννοια του προαναφερθέντος άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β), λόγω του ότι δεν αναφερόταν στην αίτηση επανεξετάσεως. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μπορούσε βάσιμα να στηριχθεί στις ενδείξεις που περιέχονταν στην αίτηση αυτή, δεδομένου ότι δεν είχε πράγματι γνώση για την ύπαρξη διαφορετικών περιστατικών. Ακόμη και αν είναι αλήθεια ότι η προσφεύγουσα είχε ήδη συμμετάσχει σε άλλες διαδικασίες αντιντάμπινγκ, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αρκεσθεί σε μία απλή υπόθεση, δηλαδή ότι εξακολουθούσε να είναι εξαγωγέας συνδεόμενος με τον σοβιετικό εξαγωγέα. Η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ελέγχει τις ενδείξεις που περιέχονται σε μία αίτηση για να διαπιστώσει αν υφίστανται ενδεχομένως και άλλοι ενδιαφερόμενοι. Επιπλέον, δεν έχει ούτε την υποχρέωση ούτε τη δυνατότητα να τηρεί κατάλογο των ενδεχομένως ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

Πράγματι, η προσφεύγουσα ήταν ενήμερη της επαναλήψεως της διαδικασίας, λόγω της ιδιότητάς της ως εισαγωγέα στενά συνδεδεμένου με τον σοβιετικό εξαγωγέα Energomachexport. Από τις ίδιες τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας συνάγεται σαφώς ότι δεν αποτελεί παρά προέκταση αυτού του τελευταίου. Επομένως, είναι αντιφατικό να υποστηρίζεται ότι δεν υπήρξε διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ του σοβιετικού εξαγωγέα και της προσφεύγουσας. Η Energomachexport όφειλε, εξάλλου, να ανακοινώσει στην Επιτροπή τον κατάλογο όλων των συνδεδεμένων εν προκειμένω εισαγωγέων, αυτό δε όχι μόνο προς απάντηση σε

σχετικό ερώτημα της Επιτροπής που απευθύνθηκε στους εξαγωγείς στις 29 Ιουλίου 1986, αλλά ήδη σε προηγούμενη φάση της διαδικασίας. Εν πάση περιπτώσει, τα δικαιώματα της υπερασπίσεως δεν παραβιάστηκαν, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα διατύπωσε στη συνέχεια τα επιχειρήματά της κατά τη διαδικασία, τα οποία και εξετάστηκαν.

Όσον αφορά την προβαλλόμενη δυσμενή διάκριση που υπέστη η προσφεύγουσα, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι αντίγραφο της αιτήσεως επανεξετάσεως περιήλθε στους εξαγωγείς και εισαγωγείς που αναφέρονταν σ' αυτήν. Η μέθοδος αυτή οφείλεται σε λόγους διοικητικής απλουστεύσεως, χωρίς να υφίσταται σχετικώς η παραμικρή νομική υποχρέωση, δεδομένου ότι η πείρα έχει δείξει ότι οι επιχειρηματίες που αναφέρονται στην αίτηση ζητούν, κατά γενικό κανόνα, αντίγραφο και συμμετέχουν στη συνέχεια στη διαδικασία. Όσον αφορά τους άλλους ενδιαφερόμενους που εμπλέκονται μεταγενέστερα στη διαδικασία, η γνωστοποίηση αυτή δεν έχει γίνει σε όλες τις περιπτώσεις. Όταν οι άλλοι ενδιαφερόμενοι αναγγέλθηκαν κατόπιν της προαναφερθείσας δημοσιεύσεως στην Επίσημη Εφημερίδα, έλαβαν γενικά την πρωτοβουλία να ζητήσουν αντίγραφο της αιτήσεως. Η προσφεύγουσα δεν θεώρησε αναγκαίο να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

ii) Επί της επιλογής της Σουηδίας ως ανάλογης χώρας

Η *προσφείγουσα* θεωρεί ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε προφανή πλάνη κατά την εκτίμηση των περιστατικών και αμέλησε ΐνα λάβει υπόψη ορισμένα ουσιώδη σημεία κατά τον υπολογισμό της κανονικής αξίας, ειδικότερα δε κατά την επιλογή μιας τρίτης χώρας με οικονομία της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 5, του κανονισμού 2176/84. Ακόμη και αν ο προσωρινός δασμός προϋποθέτει μία φάση λιγότερο λεπτομερούς εξετάσεως από ό,τι τα οριστικά μέτρα, το νομικό κριτήριο είναι πάντως πανομοιότυπο και στις δύο περιπτώσεις.

Επιλέγοντας την Αυστρία και τη Βραζιλία ως ανάλογες χώρες στις προηγούμενες διαδικασίες αντιντάμπινγκ, η Επιτροπή στηρίχθηκε, στο πλαίσιο του προσωρινού κανονισμού, ακόμη μία φορά σε μία άλλη αγορά, δηλαδή τη σουηδική αγορά, χωρίς να δώσει επαρκή αιτιολογία κατά την έννοια του άρθρου 190 της Συνθήκης. Η Επιτροπή δεν εξέτασε τη δυνατότητα αναφοράς στη βραζιλιάνικη αγορά στην οποία δεν απαντούν οι δυσχέρειες που διαπίστωσε η Επιτροπή στη σουηδική αγορά, ιδίως ως προς το μέγεθος της αγοράς και τον αριθμό των παραγωγών. Επίσης, παρέλειψε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι το επίπεδο του εργατικού κόστους στη Σουηδία είναι ανώτερο από τον μέσο όρο και ότι το επίπεδο τιμών των ηλεκτρικών κινητήρων στη χώρα αυτή είναι εξαιρετικά υψηλό συνεπεία του μικρού αριθμού των παραγομένων μονάδων, πράγμα που έχει ως συνέπεια υψηλότερες τιμές κόστους παραγωγής. Ο συγκρίσιμος χαρακτήρας του όγκου παραγωγής αποτελεί, εξάλλου, ένα από τα καθοριστικά κριτήρια μέσω των οποίων προσδιορίζεται η περίπτωση « με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής » που αναφέρεται στο προαναφερθέν άρθρο 2, παράγραφος 5. Επιπλέον, η Επιτροπή ούτε εξέτασε ούτε μνημόνευσε στον προσβαλλόμενο κανονισμό το ζήτημα του συγκρίσιμου χαρακτήρα των τεχνικών κανόνων στις διάφορες χώρες.

Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι η επιλογή της Σουηδίας ως χώρας αναφοράς ήταν κατάλληλη και όχι παράλογη, αναφέρεται δε στην αιτιολογία που εκθέτει στη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη του προσωρινού κανονισμού. Αντίγραφο της καταγγελίας, στην οποία προτείνονταν η Αυστρία και η Σουηδία ως ανάλογες χώρες, είχε απευθύνει σε όλους τους γνωστούς ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένου και του σοβιετικού εξαγωγέα Energomachexport. Η επιλογή της σουηδικής αγοράς δεν είχε

αμφισβητηθεί από κανέναν από τους ενδιαφερόμενους εξαγωγείς εντός των προβλεπομένων προθεσμιών της προκαταρκτικής φάσεως της έρευνας. Δεδομένου ότι η Βραζιλία δεν είχε προταθεί ως αγορά αναφοράς, θα ήταν περιττό να εξετασθεί αυτό το ζήτημα στην αιτιολογία του προσβαλλόμενου κανονισμού. Επιπλέον, η επιλογή ανάλογης χώρας κατά τη θέσπιση προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ εξαρτάται από προκαταρκτική εξέταση και επανεξετάζεται πάντοτε πριν από την επιβολή του οριστικού δασμού υπό το φως των ενδεχομένων αντιρρήσεων που διατυπώνουν σχετικώς οι ενδιαφερόμενοι (βλέπε τα σημεία 6 και 7 του οριστικού κανονισμού). Η προσφεύγουσα, εντούτοις, δεν προέβαλε καμία αντίρρηση εντός των προβλεπομένων προθεσμιών ούτε μάλιστα πρότεινε να επιλεγεί η βραζιλιάνικη αγορά ή οποιαδήποτε άλλη αγορά. Δεν μπορεί να προσάπτεται στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη γεγονότα που δεν ήταν γνωστά κατά το χρονικό σημείο της θεσπίσεως του προσωρινού κανονισμού.

Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας που αφορούν το εργατικό κόστος, καθώς και το επίπεδο των τιμών κόστους είναι υπερβολικά ασαφείς για να μπορούν να ληφθούν υπόψη. Εξάλλου, είναι άσχετες, δεδομένου ότι η κανονική αξία καθορίστηκε όχι βάσει του κόστους, αλλά βάσει των τιμών στη σουηδική αγορά, η οποία επηρεάζεται από τις εισαγωγές και τους άλλους παράγοντες του ανταγωνισμού. Τέλος, οι διαπιστώσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή σχετικά με τον υπολογισμό της κανονικής αξίας στερούνται ενδιαφέροντος, επειδή συμπληρώθηκαν ή αντικαταστάθηκαν με τις διαπιστώσεις που περιέχονται στον οριστικό κανονισμό.

iii) Διαφορές φυσικών χαρακτηριστικών

Η *προσφεύγουσα* θεωρεί ότι η Επιτροπή αμέλησε να λάβει υπόψη ορισμένες σημαντικές διαφορές ως προς τα φυσικά χαρακτηριστικά των οικείων προϊόντων κατά τον υπολογισμό της κανονικής αξίας και κατά τη σύγκριση με την τιμή εξαγωγής. Στο έγγραφο που απευθύνθηκε στην Επιτροπή στις 26 Σεπτεμβρίου 1986 εκτίθεται ήδη ότι οι σοβιετικοί ηλεκτρικοί κινητήρες δεν μπορούν να συγκριθούν με τους ηλεκτρικούς κινητήρες της Δυτικής Ευρώπης, ιδίως τους σουηδικούς, και ότι, επομένως, δεν αποτελούν ομοειδή προϊόντα. Η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη ούτε τις ποιοτικές διαφορές (έλλειψη αντιστοιχίας προς τους κανόνες DIN) ούτε τις σημαντικές μετατροπές που είναι αναγκαίες για να καταστεί ένας σοβιετικός ηλεκτρικός κινητήρας κανονικός τυποποιημένος ηλεκτρικός κινητήρας (έλεγχος της λειτουργίας και της ποιότητας, αλλαγή των ένσφαιρων τριβέων, ισοστάθμιση, σπείρωμα των άκρων των αξόνων, βελτίωση της μονώσεως και της προστασίας). Η Επιτροπή γνώριζε, εξάλλου, ήδη αυτές τις περιστάσεις από την εποχή των προηγούμενων διαδικασιών αντιντάμπινγκ που αφορούσαν τους σοβιετικούς ηλεκτρικούς κινητήρες.

Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της έννοιας του ομοειδούς χαρακτήρα των προϊόντων κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 5, στοιχείο α), του κανονισμού 2176/84 και της έννοιας των διαφορών των φυσικών χαρακτηριστικών (άρθρο 2, παράγραφοι 9 και 10, του εν λόγω κανονισμού). Προκειμένου, πράγματι, για τυποποιημένους ηλεκτρικούς κινητήρες, όλοι οι κινητήρες που αντιστοιχούν στο διεθνές πρότυπο είναι καταρχήν ομοειδείς και μπορούν να υποκατασταθούν μεταξύ τους ανεξάρτητα από την καταγωγή τους. Εξάλλου, αν για ορισμένους κινητήρες υφίστανται διαφορές από απόψεως φυσικών χαρακτηριστικών, εναπόκειται στους ενδιαφερομένους να ζητήσουν προσαρμογή σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, προσκομίζοντας την απόδειξη για το δικαιολογημένο του αιτήματος. Ο σοβιετικός εξαγω-

γέας που είχε συμμετάσχει στην έρευνα ευθύς εξαρχής δεν υπέβαλε, πάντως, σχετική αίτηση, η δε Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη, δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 2176/84, να προβεί αυτεπαγγέλτως σε τέτοιου είδους προσαρμογές. Τα γεγονότα που επικαλείται η προσφεύγουσα στο έγγραφο της 26ης Σεπτεμβρίου 1986 δεν συνιστούν επαρκή απόδειξη και θα έπρεπε να είχαν υπομνησθεί σε προηγούμενη φάση της διαδικασίας για να μπορούσαν, ενδεχομένως, να ληφθούν υπόψη με τον προσωρινό κανονισμό. Το ζήτημα των διαφορών των φυσικών χαρακτηριστικών εξετάζεται, εν πάση περιπτώσει, λεπτομερώς στις αιτιολογικές σκέψεις 9 έως 11 του οριστικού κανονισμού, όπου το Συμβούλιο εξέτασε, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα που έθεσε η προσφεύγουσα, σε ορισμένες δε περιπτώσεις συντάχθηκε μάλιστα με τη γνώμη της.

iv) Ζημία

Επιπλέον των επιχειρημάτων που προβάλλονται στην υπόθεση 160/87, η *προσφεύγουσα* προβάλλει ότι η Επιτροπή αμέλησε να λάβει υπόψη ένα σοβαρό ζήτημα στα συμπεράσματά της σχετικά με τα περιθώρια προσφοράς κατώτερων τιμών. Συγκρίνοντας την τιμή μεταπωλήσεως των εισαχθέντων κινητήρων με την τιμή κόστους των παραγωγών στην Κοινότητα, η Επιτροπή δεν τήρησε το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού 2176/84 και, επομένως, δεν απέδειξε την ύπαρξη προσφοράς κατώτερης τιμής που να μπορεί πράγματι να αποτελέσει αντικείμενο συγκρίσεως εντός της Κοινότητας.

Η *Επιτροπή* απαντά ότι σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση, κατά την οποία οι τιμές πωλήσεως των κοινοτικών παραγωγών έχουν πέσει λόγω των εισαγωγών, οι τιμές πωλήσεως αυτές καθεαυτές επηρεάζονται από τα συστατικά στοιχεία της ζημίας. Στις περιπτώσεις αυτές ενδείκνυται να στηριχθεί η σύγκριση των τιμών για τη διαπίστωση υπάρξεως προσφοράς κατώτερης τιμής στις επιδιωκόμενες τιμές ή στις τιμές κόστους.

v) Ο μεταβλητός συνελεστής του δασμού αντιντάμπινγκ

Εκτός από τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν στην υπόθεση 160/87, η *προσφεύγουσα* υποστηρίζει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 3, του προσωρινού κανονισμού είναι ασαφές και αντίθετο προς την αρχή της ασφάλειας του δικαίου. Από τις οδηγίες του Συμβουλίου στον τελωνειακό τομέα συνάγεται ότι το αποφασιστικό χρονικό σημείο για τον καθορισμό του ύψους της τελωνειακής οφειλής είναι το χρονικό σημείο της υποβολής της αιτήσεως εκτελωνισμού. Κατά τη στιγμή αυτή δεν είναι εντούτοις ακόμα γνωστό σε ποια τιμή το εισαγόμενο εμπόρευμα θα μεταπωληθεί στον ανεξάρτητο αγοραστή. Επιπλέον, η προσφεύγουσα θέτει ορισμένο αριθμό ζητημάτων (αποθήκευση για μακρό χρόνο, μεταβολή του εισαχθέντος εμπορεύματος, διάθεσή του στο πλαίσιο εγγυήσεως, κατανάλωση για ίδια χρήση, επανεξαγωγή) στα οποία δεν δίνεται απάντηση με τον προσβαλλόμενο κανονισμό και ως προς τα οποία είναι αδύνατος ένας δίκαιος προσδιορισμός του προσωρινού δασμού.

Τέλος, ο προσβαλλόμενος κανονισμός αντιβαίνει επίσης στην αρχή της σαφήνειας των διοικητικών πράξεων, επειδή εξαρτά το ύψος του δασμού αντιντάμπινγκ από ένα στοιχείο το οποίο, γενικώς, δεν μπορεί να προσδιορισθεί κατά το χρονικό σημείο που προβλέπεται για τον υπολογισμό.

Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι έχει εξουσία, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 8, στοιχείο β), του κανονισμού 2176/84, να καθορίζει τον συντελεστή ενός δασμού αντιντάμπινγκ σε συνδυασμό με την τιμή κόστους των εισαγομένων προϊόντων. Επιπλέον, η τελωνειακή οφειλή μπορεί να γεννάται σε χρόνο κατά τον οποίο το ύψος της δεν έχει ακόμη καθορισθεί, ο καθορισμός δε αυτός καθίσταται αναγκαίος μόνο όταν ο δασμός πράγματι εισπράττεται. Το ποσό που καθορίζεται σε σχέση με την τιμή κόστους υπολογίζεται από την « ημερομηνία αναφοράς ». Η κατασκευή αυτή δεν αντίκειται

προς την αρχή της ασφάλειας του δικαίου, δεδομένου ότι οι αρχές βάσει των οποίων υπολογίζεται η τελωνειακή οφειλή είναι σαφώς καθορισμένες εξαρχής. Η εφαρμογή των γενικών διατάξεων στον τομέα των δασμών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 5, του προσβαλλόμενου κανονισμού, καθιστά, επιπλέον, δυνατή την επίλυση των διαφορετικών ειδικών περιπτώσεων που αναφέρει η προσφεύγουσα (βλέπε επίσης τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν ως προς το σημείο αυτό στην υπόθεση C-160/87).

β) *Στην υπόθεση 160/87*

i) Υπολογισμός της κανονικής αξίας

Η *προσφεύγουσα* προσάπτει στο Συμβούλιο ότι κατά τον υπολογισμό της κανονικής αξίας, ιδίως δε κατά την επιλογή της ανάλογης χώρας, υπέπεσε σε προφανή σφάλματα ως προς την εκτίμηση των περιστατικών, καθώς και ότι αμέλησε να λάβει υπόψη ουσιώδη στοιχεία. Ενώ με τους προηγούμενους κανονισμούς αντιντάμπινγκ είχαν επιλεγεί η Αυστρία, η Βραζιλία και η Σουηδία ως χώρες αναφοράς, το Συμβούλιο επέλεξε μία τέταρτη χώρα, τη Γιουγκοσλαβία, ως βάση συγκρίσεως. Το Συμβούλιο δεν αιτιολόγησε με κανένα τρόπο γιατί η βραζιλιάνικη αγορά, που όπως φάνηκε ήταν η σχετικά καταλληλότερη, δεν ελήφθη πλέον ως βάση συγκρίσεως σύμφωνα με την αίτηση που είχε ήδη υποβάλει η προσφεύγουσα με το έγγραφό της της 26ης Σεπτεμβρίου 1986, καθώς και με τα αιτήματά της στην υπόθεση C-305/86. Επομένως, το Συμβούλιο παρέβη την υποχρέωση αιτιολογίας που υπέχει από το άρθρο 190 της Συνθήκης.

Επιπλέον, ο οριστικός κανονισμός δεν περιέχει καμία αναφορά στο μέγεθος και τον κατάλληλο χαρακτήρα της αγοράς αναφοράς που επιλέχθηκε. Η γιουγκοσλαβική αγορά είναι σχετικά μικρή και εν πάση περιπτώσει μικρότερη, βάσει των αριθμών πωλήσεων, από την αυστριακή, τη βραζιλιάνικη ή τη σουηδική αγορά. Σε αντίθεση προς τις τελευταίες αυτές αγορές δεν υφίστανται πράγματι εισαγωγές ικανές να δημιουργήσουν οποιουδήποτε είδους ανταγωνισμό στη γιουγκοσλαβική αγορά. Επιπλέον, η Γιουγκοσλαβία δεν είναι χώρα με οικονομία της αγοράς υπό την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 5, του κανονισμού 2176/84, λόγω του ότι υφίσταται σύστημα ελέγχου των τιμών, καθοριζόμενο από το κράτος, με το οποίο διατηρούνται οι τιμές σε επίπεδο τεχνητά υψηλό. Κατά τον ίδιο τρόπο οι τιμές των ηλεκτρικών κινητήρων στη γιουγκοσλαβική αγορά δεν καθορίζονται από την προσφορά και τη ζήτηση και, επομένως, δεν συνιστούν κατάλληλη βάση για τον καθορισμό της κανονικής αξίας.

Εξάλλου, το Συμβούλιο δεν έλαβε υπόψη ούτε το ποσοστό πληθωρισμού της Γιουγκοσλαβίας, ο οποίος είχε φθάσει το 80 % το 1985 και βρισκόταν κάτω από το ποσοστό πληθωρισμού της Βραζιλίας.

Τέλος, το Συμβούλιο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η επίσημη τιμή συναλλάγματος του γιουγκοσλαβικού δινάριου δεν αντιστοιχούσε στην πραγματική αξία αυτού του νομίσματος. Οι τράπεζες πλήρωναν μόνο 0,15 έως 0,17 γερμανικά μάρκα για 100 δινάρια, ενώ η επίσημη τιμή αγοράς ήταν 0,27 γερμανικά μάρκα. Σε αντίθεση προς την υπόθεση Nachi (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1987, 255/84), στην οποία η κανονική αξία έχει υπολογισθεί στο ίδιο νόμισμα με αυτό του παραγωγού, στην παρούσα υπόθεση υπολογίσθηκε η κανονική αξία για τις σοβιετικές εξαγωγές σε συνάρτηση με τις τιμές μιας τρίτης χώρας βάσει μιας εξωπραγματικής τιμής συναλλάγματος.

Το *Συμβούλιο*, υποστηριζόμενο από την *Επιτροπή*, και ο *Gimelec* θεωρούν ότι τα θεσμικά όργανα δεν υποχρεούνται να επιλέγουν πάντοτε την ίδια χώρα ως βάση συγκρίσεως σε ανάλογες διαδικασίες αντιντάμπινγκ. Η γιουγκοσλαβική αγορά είναι σημαντικότερη από

τη σουηδική αγορά, η οποία χρησιμοποιείται για τη συναγωγή των προσωρινών συμπερασμάτων. Κανένα μέρος δεν προέτεινε, εξάλλου, εγκαίρως να επιλεγεί η βραζιλιάνικη αγορά ως βάση αναφοράς στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής. Οι ασαφείς ισχυρισμοί της προσφεύγουσας στο έγγραφό της της 26ης Σεπτεμβρίου 1986 είναι ανεπαρκείς για να θεωρηθούν ως σοβαρή πρόταση. Η πρόταση που διατύπωσε η προσφεύγουσα στην υπόθεση C-305/86 επήλθε σε χρόνο κατά τον οποίο η συναγωγή των οριστικών συμπερασμάτων βρισκόταν ήδη σε πολύ προχωρημένο στάδιο.

Επιπλέον, το Συμβούλιο δεν υποχρεούται να εξετάζει όλες τις αγορές που μπορεί να ληφθούν υπόψη ή να αιτιολογεί την άρνησή του να επιλέξει τη μία ή την άλλη αγορά. Αρκεί το ότι αιτιολογεί την επιλογή της χώρας η οποία τελικά προκρίνεται ως βάση συγκρίσεως (βλέπε την όγδοη αιτιολογική σκέψη του οριστικού κανονισμού). Κατά τον ίδιο τρόπο το Δικαστήριο οφείλει να ελέγχει όχι αν άλλες χώρες θα μπορούσαν να αποτελούν επίσης έγκυρη βάση για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, αλλά απλώς αν η επιλογή της Γιουγκοσλαβίας ήταν αδικαιολόγητη και μη ενδεδειγμένη.

Ως προς τον χαρακτήρα της γιουγκοσλαβικής οικονομίας, το Συμβούλιο προβάλλει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 5, στοιχείο α), του κανονισμού 2176/84 δεν επιβάλλει την επιλογή μιας ελεύθερης οικονομίας της αγοράς, δεδομένου ότι ορισμένος βαθμός συντονισμού ενυπάρχει επίσης στις οικονομίες της αγοράς των δυτικών χωρών που έχουν κοινωνικό χαρακτήρα. Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν διευκρίνισε αν τα οικεία προϊόντα είχαν αποτελέσει πράγματι το αντικείμενο μέτρων κατευθυνομένης οικονομίας.

Όσον αφορά τον πληθωρισμό στη Γιουγκοσλαβία, η προσφεύγουσα αναφέρθηκε απλώς σε μία θεωρητική άνοδο των τιμών κατά την περίοδο της έρευνας, χωρίς πάντως να υποστηρίξει ότι για τα οικεία προϊόντα σημειώθηκαν αντίστοιχες αυξήσεις τιμών. Καθόσον ο πληθωρισμός επηρεάζει τις συνθήκες πληρωμής (προθεσμία πληρωμής), οι διαφορές που απορρέουν από αυτό ελήφθησαν υπόψη στο πλαίσιο των προσαρμογών που ζητήθηκαν και δικαιολογούνταν βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 10, του κανονισμού 2176/84.

Τέλος, η χρησιμοποίηση των επίσημων τιμών συναλλάγματος για τον υπολογισμό της κανονικής αξίας αναγνωρίσθηκε ως ορθή από το Δικαστήριο στην προαναφερθείσα απόφαση της 7ης Μαΐου 1987. Όπως ακριβώς και στην υπόθεση αυτή, η επίσημη τιμή χρησίμευσε, εν προκειμένω, για τον καθορισμό της αντίστοιχης αξίας για τον υπολογισμό της κανονικής αξίας, ενώ οι τιμές εξαγωγής προσδιορίστηκαν — όπως στην υπόθεση Nachi — βάσει των νομισμάτων των διαφόρων κρατών μελών. Η προσφεύγουσα δεν ανέφερε σε ποια άλλη φάση έπρεπε να γίνει η μετατροπή. Οι επίσημες τιμές συναλλάγματος του ρουβλίου ήταν, εξάλλου, επίσης ατελείς, καθόσον δεν αντιστοιχούσαν πλέον πλήρως στην πραγματική αξία του σοβιετικού νομίσματος.

Ο *Gimelec* προσθέτει ότι αποτελεί τρέχουσα και θεμιτή πρακτική των κοινοτικών οργάνων να καθορίζουν την κανονική τιμή των ενδιαφερομένων χωρών κρατικού εμπορίου βάσει της αγοραίας τιμής μιας χώρας με οικονομία της αγοράς που αφορά η ίδια έρευνα. Η πρακτική αυτή εξηγείται από λόγους οικονομίας διοικητικού κόστους.

Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν έχει κανένα συμφέρον να αμφισβητήσει την επιλογή της Γιουγκοσλαβίας ως χώρας αναφοράς, εφόσον η επιλογή αυτή συνεπάγεται σε τελευταία ανάλυση περιθώριο ντάμπινγκ (131 %) αισθητά κατώτερο από αυτό που θα προέκυπτε αν είχε επιλεγεί η σουηδική αγορά (ήτοι 193 %). Η προσφεύγουσα δεν απέδειξε επίσης ότι η επι-

λογή άλλης χώρας θα είχε ως συνέπεια περιθώριο ντάμπινγκ κατώτερο από τον συντελεστή του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ.

ii) Ζημία

Η *προσφεύγουσα* υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο υπέπεσε επίσης σε σοβαρά σφάλματα κατά τον υπολογισμό της ζημίας. Οι εισαγωγές ήταν το 1985 κατώτερες από τις εισαγωγές του 1977 και 1978, ιδίως δε του 1979 και 1981, έτη κατά τα οποία οι εισαγωγές είχαν υπερβεί το 1 εκατομμύριο μονάδες. Το 1985, αντιθέτως, μειώθηκαν σε λιγότερο από 75 % αυτού του αριθμού. Συγκρίνοντας μόνο τους αριθμούς εισαγωγών των ετών 1982 έως 1985, το Συμβούλιο αμέλησε να λάβει υπόψη τη σημαντική μείωση των εισαγωγών σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.

Επιπλέον, το μερίδιο της αγοράς των εισαγωγών που προέρχονταν από τα οικεία κράτη μέλη ανήλθε από 23,3 % το 1982 σε 20,3 % το 1985, πράγμα που σημαίνει μείωση του μεριδίου αυτού κατά 13 %. Σε σχέση με το 1978 το μερίδιο της αγοράς μειώθηκε μάλιστα κατά 27,5 %. Λαμβάνοντας ως βάση ένα σταθερά υψηλό μερίδιο της αγοράς, το Συμβούλιο δεν έλαβε δεόντως υπόψη τη μείωση αυτή. Το Συμβούλιο υπέπεσε, εξάλλου, σε σφάλματα κατά την εκτίμηση των περιστατικών, εφόσον στη δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη του προσβαλλόμενου κανονισμού αναφέρει τους αριθμούς 23,2 και 20,3 % για τα μερίδια της αγοράς το 1982 και 1985, ενώ στην τριακοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη αναφέρει τους αριθμούς 23,0 και 19,6 %.

Τέλος, το Συμβούλιο θα έπρεπε να υπολογίσει τα μερίδια της αγοράς βάσει των πωλήσεων εντός της Κοινότητας και όχι βάσει των αριθμών των εισαγωγών, δεδομένου ότι και οι αριθμοί πωλήσεων και όχι οι παραχθείσες ποσότητες ελήφθησαν υπόψη ως προς τους κοινοτικούς παραγωγούς. Οι κινητήρες που εισήγαγε η προσφεύγουσα παραμένουν κατά κανόνα επί αρκετό χρονικό διάστημα στην τελωνειακή της αποθήκη. Η διάρκεια της εναποθηκεύσεως εξηγείται από τη μεγάλη ποικιλία των τύπων των κινητήρων. Οι αριθμοί πωλήσεων ανήλθαν σε 7 439 μονάδες μόνο για το 1982 και σε 7 955 μονάδες το 1984.

Το *Συμβούλιο* διαπιστώνει ότι η έρευνα αποσκοπούσε στην εξακρίβωση της καταστάσεως από της θεσπίσεως, το 1982, του οριστικού δασμού και από της αποδοχής των υποχρεώσεων ως προς τις τιμές που επακολούθησε, δεδομένου ότι οι σχετικοί αριθμοί κατά την προηγούμενη περίοδο είχαν ήδη ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο αυτών των μέτρων. Ως προς τους διαφορετικούς αριθμούς για τα μερίδια της αγοράς στα οποία αναφέρεται η προσφεύγουσα, από τη διατύπωση της δεκάτης ογδόης και της τριακοστής πρώτης αιτιολογικής σκέψεως, που προαναφέρθηκαν, συνάγεται ότι στην πρώτη επαναλαμβάνεται το αποτέλεσμα των προσωρινών εκτιμήσεων, ενώ στη δεύτερη εκτίθενται οι οριστικές διαπιστώσεις.

Όσον αφορά τον υπολογισμό των μεριδίων της αγοράς, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας σε σχέση με τις διαφορές μεταξύ των αριθμών των εισαγωγών και των πωλήσεων δεν είναι πειστική, δεδομένου ότι τα παρατιθέμενα παραδείγματα είναι απομονωμένα από το πλαίσιό τους. Επιπλέον, πρόκειται απλώς για ένα πρόβλημα διαχρονικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι, μακροπροθέσμως, η προσφεύγουσα δεν εισάγει ασφαλώς περισσότερους κινητήρες από όσους μπορεί να πωλήσει. Δεδομένου ότι οι διαπιστώσεις ως προς τη ζημία καλύπτουν μια αρκετά μακρά περίοδο, ενδεχόμενα διαχρονικά κενά μεταξύ των εισαγωγών και των πωλήσεων ουσιαστικά ισοσταθμίζονται.

Ενόψει του συνόλου των παραγόντων που έχουν σημασία για τον υπολογισμό της ζημίας, είναι γεγονός ότι, παρά μία αύξηση της κοινο-

τικής παραγωγής και ορισμένη μείωση του μεριδίου της αγοράς των εισαγωγών από τις οικείες χώρες, οι τελευταίες επέδρασαν στην πτώση των τιμών των κοινοτικών παραγωγών.

Ο *Gimelec* θεωρεί ότι οι παράγοντες που προκάλεσαν τη ζημία πρέπει να αναλυθούν υπό το φως του στόχου της παρούσας διαδικασίας, ο οποίος δεν συνίσταται στην εκ νέου εξέταση του ζητήματος αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ, αλλά στην εξακρίβωση αν τα μέτρα αντιντάμπινγκ που ίσχυαν προηγουμένως ήταν επαρκώς αποτελεσματικά. Η επανεξέταση κατέδειξε, πράγματι, ότι οι δεσμεύσεις ως προς τις τιμές που ανελήφθησαν το 1984 δεν έθεσαν τέλος στον πρακτική της σημαντικής προσφοράς μειωμένων τιμών κόστους των κοινοτικών παραγωγών μέσω των επίδικων εισαγωγών. Συνεπεία της πρακτικής αυτής οι κοινοτικοί παραγωγοί υπέστησαν σοβαρές ζημίες στις πωλήσεις τους ηλεκτρικών κινητήρων. Παρά τα μέτρα αντιντάμπινγκ που ίσχυαν προηγουμένως, οι επίδικες εισαγωγές αυξήθηκαν σε απόλυτους αριθμούς, μεταξύ 1982 και 1985, και κατέχουν σταθερά ένα μερίδιο της κοινοτικής αγοράς κατά 20 %, με σημεία αιχμής κατά 45 % σε ορισμένα κράτη μέλη.

iii) Μεταβλητός συντελεστής του δασμού αντιντάμπινγκ

Η *προσφείγουσα* προβάλλει ότι ο καθορισμός του δασμού αντιντάμπινγκ βάσει της διαφοράς μεταξύ της δασμολογητέας αξίας, κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 1224/80, και της τιμής που αναφέρεται στο παράρτημα του προσβαλλόμενου κανονισμού δεν αποτελεί επαρκώς σαφή καθορισμό και συνιστά, επομένως, παράβαση του κοινοτικού δικαίου. Ούτε το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β), ούτε το άρθρο 13, παράγραφοι 7 ή 8, του κανονισμού 2176/84 παρέχουν επαρκές έρεισμα για τον καθορισμό δασμού αντιντάμπινγκ βάσει της τιμής μεταπωλήσεως.

Αναφερόμενη στο γερμανικό και το ολλανδικό κείμενο του οριστικού κανονισμού, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η χρησιμοποίηση διαφορετικών γραμματικών τύπων στις δύο φράσεις του άρθρου 1, παράγραφος 4, στοιχείο α), δεύτερο εδάφιο, δείχνει ότι το Συμβούλιο έλαβε ως βάση την αρχή ότι το προαναφερθέν άρθρο 6 κατά βάση ετύγχανε ήδη εφαρμογής, οπότε η αναφορά στα έννομα αποτελέσματα ήταν περιττή. Αυτό όμως δεν μπορεί κατά κανόνα να συμβαίνει, δεδομένου ότι από το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1224/80 προκύπτει ότι οι μέθοδοι υπολογισμού που περιέχονται στα άρθρα 3, 4, 5 και ενδεχομένως 7 έχουν προτεραιότητα κατά τη σειρά αυτή. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν υφίσταται, εντούτοις, τιμή βάσει της οποίας μπορεί να υπολογισθεί ο δασμός, δεδομένου ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αναφέρεται στα άλλα προαναφερθέντα άρθρα του κανονισμού περί δασμολογητέας αξίας.

Το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1224/80, που εφαρμόζεται στην περίπτωση κατά την οποία η δασμολογητέα αξία δεν μπορεί να καθορισθεί κατά το άρθρο 6 του κανονισμού αυτού, μπορεί ακόμη να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του κανονικού υπολογισμού της δασμολογητέας αξίας, δεδομένου ότι πρόκειται για διάταξη επικουρικού χαρακτήρα σε σχέση με τις πέντε άλλες μεθόδους υπολογισμού, αλλά δεν είναι επαρκώς σαφές για να καθιστά δυνατό τον υπολογισμό ενός δασμού αντιντάμπινγκ — όπως εν προκειμένω — σε έναν μεγάλο αριθμό περιπτώσεων. Η αρχή της διαφάνειας των διοικητικών πράξεων επιβάλλει τη θέσπιση ακριβέστερης ρυθμίσεως από ό,τι η απλή αναφορά σε « κατάλληλες μεθόδους » η οποία δεν παρέχει στις τελωνειακές υπηρεσίες απολύτως κανένα κριτήριο βάσει του οποίου να είναι δυνατός ο καθορισμός της διαφοροποιημένης τιμής.

Πέραν της προθέσεως του Συμβουλίου, που εκτίθεται στην τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη του προσβαλλόμενου κανονισμού και συνίσταται στον υπολογισμό του δασμού αντιντάμπινγκ με αναφορά στην τιμή στην οποία ο εισαγωγέας μεταπωλεί το οικείο εμπό-

ρευμα στον πρώτο ανεξάρτητο αγοραστή, το προαναφερθέν άρθρο 6 καθιστά επίσης δυνατό να ληφθεί ως βάση η τιμή στην οποία άλλοι επιχειρηματίες πωλούν πανομοιότυπα ή παρόμοια εμπορεύματα σε πρόσωπα που δεν είναι συνδεδεμένα μαζί τους. Επομένως, είναι ανακριβές να θεωρηθεί ότι η προσφεύγουσα θα μπορούσε να επηρεάσει το ύψος του δασμού μέσω της διαμορφώσεως των τιμών της μεταπωλήσεως. Μία τέτοια μέθοδος δεν θα εκαλύπτετο από την προαναφερθείσα αιτιολογία του Συμβουλίου, θα ήταν δε απαράδεκτο να συνδεθεί ένας μεταβλητός δασμός με την τακτική τιμών τρίτων επιχειρήσεων.

Το *Συμβούλιο*, υποστηριζόμενο από την *Επιτροπή*, θεωρεί ότι ο κανονισμός 2176/84, και ιδίως το άρθρο 13, παράγραφος 8, αποτελεί επαρκές εξουσιοδοτικό έρεισμα για τον καθορισμό του δασμού αντιντάμπινγκ βάσει της τιμής μεταπωλήσεως. Επιπλέον, από τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, καθώς και από το άρθρο του 13, παράγραφος 7, συνάγεται ότι το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίσει ορισμένες διατάξεις κατά παρέκκλιση από τη γενική τελωνειακή νομοθεσία και τους κοινούς εκτελεστικούς κανόνες.

Στην παρούσα περίπτωση η επιβολή δασμού αντιντάμπινγκ βάσει της διαφοράς μεταξύ των « επιδιωκόμενων τιμών » και των πραγματικών τιμών μεταπωλήσεως θεωρήθηκε ως το κατάλληλο μέσο, στην περίπτωση των συνδεδεμένων εισαγωγών, για την εξάλειψη της ζημίας. Για να απλοποιήσει τον υπολογισμό του δασμού το Συμβούλιο στηρίχθηκε στους κανόνες που αφορούν τον υπολογισμό της δασμολογητέας αξίας, ιδίως δε στο προαναφερθέν άρθρο 6, χωρίς πάντως να ήταν αυτό αναγκαίο. Εν πάση περιπτώσει, η ρητή αναφορά σ' αυτή τη διάταξη καθόρισε κατά τρόπο σαφή και μη επιδεκτικό παρανοήσεων τη μέθοδο για τον προσδιορισμό της τιμής μεταπωλήσεως.

Η επιλογή του γραμματικού τύπου στον οποίο αναφέρεται η προσφεύγουσα καταδεικνύει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1224/80 επέχει θέση απλής επικουρικής διατάξεως που εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν είναι δυνατός ο καθορισμός του δασμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 6. Οι διακρίσεις που συνάγει η προσφεύγουσα από το γερμανικό κείμενο του προσβαλλόμενου κανονισμού δεν ενισχύονται από το κείμενο του κανονισμού που έχει δημοσιευθεί στις άλλες επίσημες γλώσσες. Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν διευκρινίζει γιατί θεωρεί ότι, σ' έναν μεγάλο αριθμό περιπτώσεων, δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός της τιμής μεταπωλήσεως κατά το άρθρο 6. Μπορεί βάσιμα να αμφισβητηθεί ότι, εντός της προθεσμίας των 90 ημερών από την εισαγωγή, ούτε τα εισαχθέντα εμπορεύματα ούτε πανομοιότυπα ή παρόμοια εξαχθέντα εμπορεύματα πωλήθηκαν εντός της Κοινότητας.

Επιπλέον, ο οφειλόμενος δασμός αντιντάμπινγκ είναι δυνατόν να εξακριβωθεί κατά τρόπο σαφή από την προσφεύγουσα. Αν η τιμή μεταπωλήσεως της προσφεύγουσας ήταν κατώτερη από το επίπεδο των ελαχίστων τιμών, που αναφέρονται στο παράρτημα του προσβαλλόμενου κανονισμού ή ανώτερη από αυτές τις τιμές, η προσφεύγουσα δεν θα έπρεπε να καταβάλει κανένα δασμό.

Ο *Gimelec* τονίζει ότι από την τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη του προσωρινού κανονισμού συνάγεται ότι το προστατευτικό σύστημα που εφαρμόσθηκε το 1982 και το 1984 μπορούσε εύκολα να παρακαμφθεί από τους εισαγωγείς που ήταν συνδεδεμένοι με τις εταιρίες εξαγωγής. Οι εν λόγω εταιρίες θα μπορούσαν να αποφύγουν την καταβολή του δασμού αντιντάμπινγκ, πωλώντας με ζημία, τηρώντας παράλληλα τις ελάχιστες τιμές που καθορίζονται στις δεσμεύσεις. Επομένως, ήταν αναγκαίο να θεσπισθεί το σύστημα που προβλέπεται με τον προσβαλλόμενο κανονισμό. Η προσφεύγουσα δεν έχει, εξάλλου, κανένα έννομο συμφέρον για να αμφισβητήσει τη μέθοδο υπολογισμού του δασμού αντιντάμπινγκ η οποία επελέγη με τον προσβαλλόμενο κανονισμό, επειδή η μόνη λογική εναλλακτική λύση, δηλαδή η επιβολή ειδικού δασμού, θα

ήταν λιγότερο ευνοϊκή γι' αυτή, καθόσον θα εμπόδιζε, διαφορετικά από ό,τι ένας μεταβλητός δασμός, την αποφυγή της καταβολής του δασμού αυτού μέσω αυξήσεως των τιμών μεταπωλήσεως.

Επιπλέον, τόσο από το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β), του κανονισμού 2176/84 όσο και από την πρακτική των θεσμικών οργάνων σχετικά με την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ συνάγεται ότι τα εν λόγω όργανα ήταν εξουσιοδοτημένα να λάβουν υπόψη το επίπεδο των τιμών μεταπωλήσεως προς τους πρώτους ανεξάρτητους αγοραστές για την επιβολή των δασμών αντιντάμπινγκ. Η επιλεγείσα μέθοδος με τον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν προκαλεί καμία ιδιαίτερη αβεβαιότητα ως προς τον καθορισμό του δασμού εφόσον η προσφεύγουσα μπορούσε να αποφύγει, απολύτως νομίμως, την επιβολή του δασμού, καθορίζοντας τις τιμές της μεταπωλήσεως σύμφωνα με τον ενδεικτικό πίνακα κατωτάτων τιμών μεταπωλήσεως που περιέχεται στον προσβαλλόμενο κανονισμό.

iv) Οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού

Η *προσφεύγουσα* θεωρεί ότι η οριστική είσπραξη των ποσών εγγυήσεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 του οριστικού κανονισμού, είναι παράνομη, καθόσον ο προσωρινός κανονισμός στερούνταν εννόμων αποτελεσμάτων. Αν ο κανονισμός περί θεσπίσεως προσωρινού δασμού ήταν άκυρος, κανένας προσωρινός δασμός δεν θα είχε εφαρμοσθεί και ούτε η οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού θα είχε αποφασισθεί. Ένας άκυρος κανονισμός της Επιτροπής δεν μπορεί επίσης να καλυφθεί από έναν νόμιμο κανονισμό του Συμβουλίου για τη θέσπιση οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ, δεδομένου ότι αυτός παράγει αποτελέσματα μόνο για το μέλλον. Το γεγονός ότι το ντάμπινγκ και η ζημία έπρεπε να διαπιστωθούν τόσο από την Επιτροπή όσο και από το Συμβούλιο επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η νομιμότητα του προσωρινού κανονισμού της Επιτροπής αποτελεί προϋπόθεση για την είσπραξη του προσωρινού δασμού.

Το *Συμβούλιο* αντιτάσσει ότι από την εξέταση του κανονισμού 2176/84 συνάγεται ότι η είσπραξη του προσωρινού δασμού δεν εξαρτάται παρά μόνο σε σπάνιες περιπτώσεις από το κύρος του προσωρινού κανονισμού. Η απόφαση για την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού αποτελεί χωριστή νομική πράξη, το κύρος της οποίας πρέπει να εξετάζεται αυτοτελώς. Ο κανονισμός περί θεσπίσεως προσωρινού δασμού στηρίζεται σε μία προκαταρκτική έρευνα του ντάμπινγκ, χωρίς να είναι απολύτως αναγκαίο να προβεί η ίδια η Επιτροπή σε εκτιμήσεις ως προς τη ζημία, εφόσον η καταγγελία περιέχει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Η οριστική είσπραξη δεν μπορεί πάντως να αποφασισθεί από το Συμβούλιο παρά μόνο αν συνάγεται από την τελική διαπίστωση των γεγονότων ότι υφίστατο ντάμπινγκ καθώς και ζημία. Ο προσωρινός κανονισμός αποτελεί, επομένως, προληπτικό μέτρο προοριζόμενο να αποτρέψει τη ζημία κατά τη φάση της έρευνας, με την επιφύλαξη επιβεβαιώσεως από το Συμβούλιο. Οι οριστικές διαπιστώσεις του Συμβουλίου αντικαθιστούν τις προσωρινές εκτιμήσεις στις οποίες στηρίχθηκε ο προσωρινός κανονισμός και ενδεχόμενα σφάλματα κατά τη φάση της προσωρινής εξετάσεως καλύπτονται, επομένως, από τις διαπιστώσεις αυτές.

Ο ενδεχομένως ελαττωματικός χαρακτήρας του προσωρινού κανονισμού δεν ενδιαφέρει, κατά συνέπεια, παρά μόνο αν δεν έχει καλυφθεί από τον οριστικό κανονισμό του Συμβουλίου, δηλαδή αν η απόφαση για την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού πάσχει τα ίδια ελαττώματα όπως ο προσωρινός κανονισμός της Επιτροπής. Πάντως, κανένα σφάλμα δεν επισημάνθηκε με τις οριστικές διαπιστώσεις σχετικά με το ντάμπινγκ και τη ζημία.

Εξάλλου, ενδεχόμενη παρατυπία κατά τη διαδικασία της ακροάσεως δεν επηρεάζει την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού. Η προσφεύγουσα προέβαλε την άποψή της κατά

τη διοικητική διαδικασία που ακολούθησε τη θέσπιση του προσωρινού δασμού και τα επιχειρήματά της ελήφθησαν υπόψη κατά τη θέσπιση του οριστικού δασμού. Κατά συνέπεια, ακόμη και αν η προσφεύγουσα δεν είχε ενημερωθεί εγκαίρως πριν από τη θέσπιση του προσωρινού δασμού, αυτό δεν μπορεί να έχει επιπτώσεις επί της οριστικής εισπράξεως του δασμού αυτού, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα είχε καταστήσει γνωστά τα επιχειρήματά της πριν επέλθει η απόφαση σχετικά με την είσπραξη.

IV — Απαντήσεις στα ερωτήματα που έθεσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της υποθέσεως C-160/87

1. Το Δικαστήριο ζήτησε από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να διευκρινίσουν τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη υπόψη ο συντελεστής πληθωρισμού στη Γιουγκοσλαβία κατά τον υπολογισμό της κανονικής αξίας.

Η *Επιτροπή* και το *Συμβούλιο* απαντούν ότι δεν έγινε καμία ρητή προσαρμογή, ούτε φάνηκε αναγκαίο να ενεργήσουν κατ' αυτόν τον τρόπο εν προκειμένω. Ο υπολογισμός της κανονικής αξίας στηρίχθηκε στον σταθμισμένο μέσο όρο των εσωτερικών τιμών πωλήσεως τριών γιουγκοσλάβων εξαγωγέων κατά την περίοδο αναφοράς, δηλαδή το έτος 1985. Εν προκειμένω, τα όργανα προβάλλουν ότι η διαφορά μεταξύ των συντελεστών πληθωρισμού της ΕΟΚ και της Γιουγκοσλαβίας αντικατοπτρίζεται στις εξελίξεις των ετησίων συναλλαγματικών τιμών Ecu-δινάριο κατά τη διάρκεια του έτους 1985, όπου σημειώθηκε άνοδος από 147,804 δινάρια για 1 Ecu τον Ιανουάριο σε 264,184 δινάρια για 1 Ecu τον Σεπτέμβριο. Η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών αριθμών αντιπροσωπεύει αύξηση 78,7 % της αξίας του Ecu σε σχέση με το δινάριο, πράγμα που αντιστοιχεί στον αριθμό του 80 % που η προσφεύγουσα θεωρεί ότι ήταν το ποσοστό πληθωρισμού στη Γιουγκοσλαβία το 1985. Καμία άλλη προσαρμογή δεν ήταν, επομένως, αναγκαία για να ληφθεί υπόψη το ποσοστό πληθωρισμού στη Γιουγκοσλαβία.

2. Το Δικαστήριο κάλεσε, επιπλέον, τους διαδίκους να διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του ζητήματος του παραδεκτού των προσφυγών που άσκησαν οι συνδεδεμένοι εισαγωγείς, το οποίο έθεσε με τις παρατηρήσεις του ο Gimelec ως παρεμβαίνων διάδικος.

α) Η *Neotype* αναφέρεται στη νομολογία του Δικαστηρίου στον τομέα του αντιντάμπινγκ, από την οποία συνάγεται ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να γίνεται διάκριση μεταξύ, αφενός, των παραγωγών και εξαγωγέων και, αφετέρου, των εισαγωγέων που συνδέονται μαζί τους νομικώς ή επιχειρηματικώς. Και οι μεν και οι δε είναι άμεσα και ατομικώς ενδιαφερόμενοι, εφόσον μπορούν να αποδείξουν ότι αναφέρονται ονομαστικώς στις πράξεις της Επιτροπής ή του Συμβουλίου ή ότι αποτέλεσαν το αντικείμενο των προπαρασκευαστικών ερευνών.

Η Neotype προβάλλει εν προκειμένω τους ακόλουθους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι ο κανονισμός 864/87 του Συμβουλίου την αφορά άμεσα και ατομικά: η προσφεύγουσα αναφέρεται ονομαστικά σ' αυτόν τον κανονισμό, αυτό δε όχι μόνο στην τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη, αλλά επίσης και στο άρθρο 1, παράγραφος 4, στοιχείο β), του κανονισμού. Η προαναφερθείσα διάταξη ορίζει για την προσφεύγουσα ειδικό δασμό, το ύψος του οποίου αντιστοιχεί όχι προς τη διαφορά μεταξύ της καθαρής τιμής μονάδας με το προϊόν « ελεύθερο στα σύνορα » και μη εκτελωνισμένο και της τιμής που αναφέρεται στο παράρτημα του κανονισμού, όπως προβλέπεται γενικώς στο άρθρο 1, παράγραφος 3, αλλά προς τη διαφορά μεταξύ της δασμολογητέας αξίας, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 1224/80, και της τιμής που αναφέρεται στο παράρτημα.

Επιπλέον, η προσφεύγουσα αποτέλεσε το αντικείμενο των ερευνών της Επιτροπής και του Συμβουλίου. Κατά την ανάλυση της ζημίας, τόσο στον κανονισμό 3019/86 (εικοστή δεύ-

τερη μέχρι εικοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη) της Επιτροπής όσο και στον προαναφερθέντα κανονισμό του Συμβουλίου (εικοστή πρώτη μέχρι εικοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη) γίνεται σύγκριση μεταξύ των τιμών κόστους των κοινοτικών παραγωγών με τις τιμές μεταπωλήσεως των εν λόγω κινητήρων, δηλαδή τις τιμές που εφάρμοζαν οι επιχειρήσεις που ήταν συνδεδεμένες με τους εξαγωγείς. Οι τιμές αυτές αποτελούν, επομένως, τη βάση της διαπιστώσεως ζημίας, πράγμα που έχει μάλιστα ως ιδιαίτερη συνέπεια ότι ο διαφοροποιημένος δασμός υπολογίστηκε βάσει της τιμής μεταπωλήσεως που εφάρμοζαν οι συνδεδεμένοι εισαγωγείς. Οι τελευταίοι θίγονται, επομένως, ακόμη περισσότερο άμεσα και ατομικά από ό,τι αν οι τιμές εξαγωγής είχαν υπολογισθεί βάσει των τιμών τους μεταπωλήσεως.

Τέλος, η Επιτροπή αποδέχθηκε, με την απόφασή της της 19ης Ιουνίου 1980 (EE L 153, σ. 48), μία υποχρέωση της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της προηγούμενης διαδικασίας αντιντάμπινγκ σχετικά με τις εισαγωγές των ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως.

β) Το *Συμβούλιο* και η *Επιτροπή* προβάλλουν ότι, για τους λόγους που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις του προσβαλλόμενου κανονισμού, δεν θεωρήθηκε αναγκαίο, κατά τη φάση του προσδιορισμού του ντάμπινγκ, στις περιπτώσεις των συνδεδεμένων εισαγωγέων να γίνει αναφορά σε μία κατασκευασμένη τιμή εξαγωγής. Το Συμβούλιο εφάρμοσε, πάντως, μία μέθοδο υπολογισμού ειδικά για τους συνδεδεμένους εισαγωγείς κατά τον καθορισμό του ύψους των δασμών αντιντάμπινγκ που ενδεχομένως οφείλονταν λόγω της εισαγωγής.

Από το άρθρο 1, παράγραφος 4, του προσβαλλόμενου κανονισμού συνάγεται ότι στις περιπτώσεις των συνδεδεμένων εισαγωγέων εφαρμόστηκε η μέθοδος της « ανακατασκευής » της τιμής εξαγωγής, χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς την τιμή προς τον πρώτο αγοραστή που δεν συνδέεται με τον εξαγωγέα, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β), του κανονισμού 2176/84. Η τιμή αυτή αντιστοιχεί στη δασμολογητέα αξία που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 1224/80 του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι δεν περιορίστηκε να καθορίσει γενικώς και αφηρημένως τα κριτήρια υπολογισμού γι' αυτή την κατηγορία εισαγωγέων, αλλά εφάρμοσε το ίδιο αυτά τα κριτήρια σε σχέση με επτά εισαγωγείς που αναφέρονται ονομαστικά στο άρθρο 1, παράγραφος 4, στοιχείο β), του προσβαλλόμενου κανονισμού, μεταξύ των οποίων η Neotype. Οι εισαγωγείς αυτοί είναι, επομένως, εξατομικευμένοι κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου και κατ' αυτόν τον τρόπο η εν λόγω διάταξη τους αφορά άμεσα και ατομικά. Η εθνική τελωνειακή διοίκηση δεν μπορεί πλέον να κάνει καμία επιλογή, αλλά απλώς οφείλει να εφαρμόσει αυτομάτως ως προς αυτούς τον δασμό αντιντάμπινγκ, όπως συνάγεται από τη διαφορά μεταξύ των δύο παραμέτρων. Επομένως, η κατάσταση αυτών των εισαγωγέων είναι απολύτως παρόμοια με αυτή που αφορούσαν οι υποθέσεις 138/79 (Roquette Frères κατά Συμβουλίου, Slg. 1980, σ. 3333) και 139/79 (Maïzena κατά Συμβουλίου, Slg. 1980, σ. 3393), στις οποίες το Δικαστήριο έκρινε παραδεκτές τις προσφυγές για τον λόγο ότι το Συμβούλιο είχε το ίδιο εφαρμόσει στις οικείες επιχειρήσεις τα εν λόγω κριτήρια.

M. Zuleeg
εισυγητής δικαστής